

Ewan Clayton - 8 Redenen waarom handschrift de technologie zal overleven

Gedurende vier jaren leefde hij het leven van een Benedictijner monnik, alvorens naar het door adrenaline gedreven Silicon Valley te gaan, op het moment dat de wereld de technologie begon over te nemen.

Het lijkt dus ironisch, dat Ewan Clayton tegenwoordig een cruciale rol speelt in het levend houden van de belangrijke waarden van handschrift in een tijd waarin digitaal ons allemaal dreigt te overspoelen.

Ewan, professor in Design aan de Universiteit van Sunderland, heeft onlangs een sleutelrol gespeeld bij de totstandkoming van een nieuw Manifest voor het Handschrift, waarin wordt uiteengezet waarom het zetten van pen op papier een essentieel onderdeel van ons dagelijks leven blijft.

Schrijven met de hand zal overleven

In het Manifest dringen Ewan en zijn collega's er bij de kopstukken in het onderwijs op aan om voor "handschriftbeleid te kiezen, normen en curricula vast te stellen, leraren op te leiden, te investeren in boeken, materialen en ondersteuning om het leren en oefenen van handschrift te bevorderen".

Ewans passie voor het geschreven woord stamt uit zijn jeugd in Ditchling, Sussex; hetzelfde dorp waar de man woonde die als de 'vader van de moderne kalligrafie' werd beschouwd, en wel Edward Johnston.

Hij zei: "Ik werd omringd door schrijfinvloeden in Ditchling, maar toen ik 12 jaar oud was, was mijn handschrift zo slecht, dat ik terugging naar de lagere school om opnieuw te leren schrijven."

"Ik kreeg de biografie van Johnston en begon me te realiseren hoe interessant het onderwerp handschrift was."

In het Manifest voor het Handschrift schetst Ewan, samen met zijn medewerkers, 'acht goede redenen om de rol van handschrift' te erkennen en uit te breiden.

1. Handschrift is een persoonlijk, direct en toegankelijk hulpmiddel

Gezien zijn eenvoud, duurzaamheid en low-tech eisen, is handschrift onmisbaar in talloze situaties van het dagelijks leven - ook in ons alledaagse digitale leven: handschrift gaat nu over op nieuwe technologieën door middel van digitale pennen, digitaal papier, touchscreens, op stylus-gebaseerde smarttelefoons en vele andere nieuwe interfaces.

2. Handschrift- en digitale vaardigheden zijn beide belangrijk, maar handschrift komt op de eerste plaats

In het onderwijsproces moet het gebruik van een toetsenbord pas worden geïntroduceerd wanneer de ontwikkeling van de hersenen van een kind in staat is om bimanuele coördinatie efficiënt te ondersteunen. Omgekeerd is handschrift een fysiek proces waarvoor fijne motoriek vereist is, die vanaf de beginjaren moet worden getraind. Als de laatste fijnmotorische vaardigheid die op de meeste scholen gewoonlijk wordt onderwezen, speelt handschrift een belangrijke rol bij de ontwikkeling van de hand-oogcoördinatie.

3. School, universiteit, werk en dagelijks leven: handschrift is blijvend

Hoewel IT tegenwoordig vaak van spraakherkenningssoftware gebruikmaakt, kan niet alles met het gesproken woord worden gezegd. Inderdaad, schrijven (en/of typen) is vrijwel altijd vereist voor het ordenen van alle informatie, behalve het allereenvoudigste. Door met de hand notities te maken, ligt het proces van het visualiseren van informatie in de hand van de schrijver, in plaats van de ontwerpers van software.

Wetenschappelijke studies tonen duidelijk aan, dat het typen van informatie minder neurale verbindingen en zwakkere mindmaps creëert dan handschrift. Dit betekent, dat handschrift als een vorm van aantekeningen maken als een sterk instrument dient voor het ordenen van informatie, eerst op het papier en daarna in de hersenen.

4. Handschrift is een kunstzinnig proces

Leerprincipes van evenwicht, harmonie, regelmaat, helderheid, elegantie en ook schoonheid, zouden een essentieel onderdeel moeten zijn van de opvoeding van elk kind. Deze vaardigheden kunnen zich op latere leeftijd vertalen in rust, zelfvertrouwen, betere observatievaardigheden en een dieper besef van de betekenis van onderwijs.

Een technologisch onderbouwd onderwijsprogramma beantwoordt niet adequaat aan deze esthetische taken en behoeften.

5. Handschrift maakt deel uit van onze cultuur, evenals die culturen die het Latijnse alfabet niet gebruiken

Handschrift is een sociale activiteit. Het is een essentieel onderdeel van het sociale contract, dat burger met burger verbindt: de schrijver moet begrijpen hoe een ander zal lezen en begrijpen wat hij/zij schrijft.

China heeft in 2015 kalligrafie op alle scholen ingevoerd om zowel culturele als educatieve redenen.

6. Onderzoek laat zien dat handschrift een essentieel en efficiënt leermiddel kan zijn

Onderzoek op dit gebied toont duidelijk aan, dat handschrift invloed heeft op lezen, schrijven, taal en kritisch denken.

Van handschrift is ook aangetoond, dat het invloed heeft op neurologische processen: onderzoek geeft aan dat kinderen, die worstelen met handschrift, minder efficiënt zijn in het gebruiken van hun hersenen bij het leren schrijven van nieuwe letters van het alfabet. Omgekeerd hebben onderzoeken aangetoond, dat het schrijven van afzonderlijke lettervormen neurale activiteit stimuleert in gebieden die nodig zijn om te lezen. Bij oudere kinderen lijkt de fysieke verbinding tussen pen en papier de kwaliteit van de geschreven inhoud te verbeteren.

7. Hoewel handschrift voor sommige kinderen moeilijk kan zijn, kan het anderen zelfbeheersing leren

Handschrift heeft een kalmerende invloed op kinderen die worden blootgesteld aan de vele afleidingen van het moderne leven, en het kan een belangrijke vorm van zelfexpressie zijn.

Handschrift is een manier om te genieten van de voordelen van gerichte aandacht, esthetische principes te ervaren, plezier te hebben en trots te zijn op het vermogen om te communiceren.

Een bladzij met duidelijk, leesbaar en goed opgedeeld schrift kan, voor zowel volwassenen als kinderen, een gevoel van persoonlijke prestatie geven, dat heel anders is dan van een getypte tekst.

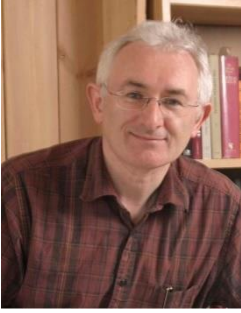
8. Voor hedendaags handschrift zijn duidelijk onderwijs en functionele modellen nodig

Handschrift vereist duidelijk onderwijs op basis van verantwoord onderzoek, en een bekwaam en inspirerend personeelsbestand van leraren die trots zijn op hun kennis van deze eenvoudige maar krachtige praktijk.

Alle handschriftmethoden die op school worden onderwezen, moeten een samenhangend geheel vormen, zo eenvoudig en logisch mogelijk zijn en - aangezien we in het digitale tijdperk leven - moeten ze kunnen worden aangepast aan de nieuwe technologieën.

Om al deze redenen dringen we er bij de regeringen, in het bijzonder het ministerie van onderwijs, op aan om voor een handschriftbeleid te kiezen, normen en curricula vast te stellen, leraren op te leiden, te investeren in boeken, materialen en hulpmiddelen om het leren en oefenen van handschrift te bevorderen.

Meer over Ewan Clayton

Na het verlaten van het klooster, waar hij leefde tussen de leeftijd van 28 en 32 jaar, vertrok Ewan naar Silicon Valley in de VS. Daar werkte hij als adviseur voor het Palo Alto Research Laboratory van Xerox in Californië.

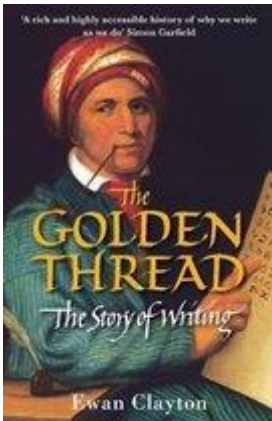
Xerox PARC is het onderzoekslaboratorium dat het concept van Windows, de look en feel van de interactieve grafische gebruikersinterface, het Ethernet en de laserprinter heeft ontwikkeld, naast veel andere belangrijke aspecten van onze digitale omgeving.

Ewan Clayton

Ewan besloot een baan aan de Universiteit van Sunderland te aanvaarden, nadat hij een band met de regio voelde, niet in de laatste plaats, omdat het de thuisbasis vormde van de Sint-Pieterskerk in Monkwearmouth, het Angelsaksische klooster dat ooit de thuisbasis was van Eerwaarde Bede.

Ewan Clayton is een kalligraaf, docent en schrijver, evenals gediplomeerd somatiek-coach en manipulatief lichaamswerker. Halverwege de jaren tachtig leefde Ewan als benedictijner monnik in Worth Abbey in Sussex.

Na het verlaten van het klooster werd hij ingehuurd als adviseur van het Palo Alto Research Laboratory (PARC) van Xerox. Tegenwoordig is Ewan Professor in Design aan de Universiteit van Sunderland. Hij is een kernmedewerker van The Royal Drawing School.

In 2013 publiceerde hij *The Golden Thread*. Het verhaal over schrijven. Hij ontving een MBE [Member of the Order of the British Empire] in de New Year's Honours List 2014.

De acht punten van het Manifest voor Handschrift bevatten ook bijdragen van James Clough, Monica Dengo, Brody Neuschwander en Nadine Le Bacq, Anna Ronchi en Angela Webb.

Bron

8 reasons why handwriting will survive technology, Ewan Clayton cs., 2019

<https://my.sunderland.ac.uk/display/aboutus/2019/04/23/8+reasons+why+handwriting+will+survive+technology>

DS/28.02.21